מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את תולדות העלייה מאתיופיה ואת מבצעי העלייה הגדולים
- להבין את משמעות טקס הסיגד ואת מקום החוק בשימור מסורת
- לתרגל ניסוח טענות בנושא חג קהילתי מול חג מדינה

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – הבנה בסיסית

1. ב – 1984-1985
2. ג – about 14,310
3. א – 35 מטוסים ב-36 שעות
4. ב – סודן
5. ג – ירושלים

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – כדי להגן על העולים ועל אלה שנשארו
2. לא נכון – היה כבר ניסיון בשנת 1862
3. נכון – כך מתואר במסע ובטקס הזיכרון
4. נכון – כך נקבע בחוק
5. לא נכון – החוק קבע יום בחירה ולא שבתון לכולם

חלק ג' – השלמת מילים

1. משה
2. עולים
3. לבנים
4. קסים

חלק ד' – התאמה

1 – ג (עלייה חשאית מסודן 1984-1985)
2 – ד (35 מטוסים תוך 36 שעות)
3 – א (תפילה וחידוש הברית בירושלים)
4 – ה (הגדרת החג כחג המדינה)
5 – ב (זכר למי שנספו בדרך לישראל)

חלק ה' – ציר זמן – סדרו לפי הכרונולוגיה

1. ניסיון עלייה ראשון של יהודי אתיופיה בשנת 1862
2. יציאה מאתיופיה במסע קשה לכיוון סודן
3. שהייה ומסע במדבר סודן, בסכנת רעב וחום
4. מבצע משה - עלייה חשאית 1984-1985
5. מבצע שלמה - עלייה המונית במטוסים 1991
6. קליטה בישראל וציון חג הסיגד מדי שנה

חלק ו' – כתיבה ודיון

1. בעד: מכבד את מי שרוצה לחגוג בלי לכפות על כולם. נגד: מקשה על מי שרוצה לחגוג כי לא כולם מקבלים חופש. יש להעריך הבנה של שני הצדדים ולא רק עמדה אחת.
2. להרוויח: הכרה רשמית, תקציב, חשיפה לכלל הציבור. לאיבוד: ייחודיות קהילתית, שליטה של הקהילה על אופי החג. יש להעריך חשיבה על שני הצדדים.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- ציפייה לתיאור קצר ומדויק של המבצע עם לפחות מספר אחד (מטוסים/שעות/עולים)
- ציפייה לאזכור תפילה/חידוש ברית/קהילה
- ציפייה לרעיון כמו: חג קהילתי נשלט על ידי הקהילה, חג מדינה מקבל הכרה ותקציב אך גם פיקוח חיצוני

טיפים להפעלה:

- מומלץ לצפות מראש בסרטון על טקס הזיכרון לפני השיעור, הוא רגיש ומתאר סכנות וקשיים
- אפשר לפתוח את השיעור בצפייה בקטע קצר מהסרטון על טקס הסיגד כדי לעורר עניין לפני המשימות
- משימות הכתיבה הפתוחות מתאימות במיוחד לכיתות ט'-י' שמוכנות לדיון ערכי מורכב יותר

דף תרגול: חג הסיגד – מסע, מבצעים וטקס

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

חג הסיגד מספר על מסע ארוך של יהודי אתיופיה לישראל, על מבצעי עלייה דרמטיים ועל טקס מיוחד בירושלים שבו מחדשים את הברית. בדף הזה נתרגל עובדות, ציר זמן, ונדון בשאלה מה קורה כשחג קהילתי הופך לחג מדינה.

1 חלק א' – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מבצע משה התרחש בשנים

א) 1948-1949 ב) 1984-1985 ג) 1991-1992 ד) 2000-2001

2. כמה עולים הגיעו לישראל במבצע שלמה

א) about 1,000 ב) about 5,000 ג) about 14,310 ד) about 50,000

3. מבצע שלמה כלל

א) 35 מטוסים ב-36 שעות ב) 5 אוניות בשבוע ג) מסע רגלי בלבד ד) טיסה אחת גדולה

4. רוב העולים במבצע משה יצאו דרך

א) מצרים ב) סודן ג) קניה ד) ירדן

5. טקס הסיגד נחגג באופן מרכזי ב

א) תל אביב ב) חיפה ג) ירושלים ד) אילת

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	מבצע משה היה מבצע חשאי	☐	☐
2	הניסיון הראשון של יהודי אתיופיה לעלות לארץ ישראל היה רק במאה ה-20	☐	☐
3	במסע דרך סודן היו סכנות של רעב וחום קיצוני	☐	☐
4	חוק הסיגד קובע שהחג הוא חג המדינה	☐	☐
5	חוק הסיגד קבע יום שבתון לכלל אזרחי המדינה	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. מבצע _____ היה מבצע עלייה חשאי מסודן בשנים 1984-1985

2. במבצע שלמה עלו לישראל כ-14,310 _____

3. בטקס הסיגד נהוג ללבוש בגדים _____ ולהשתמש במטריות

4. ה_____ הם מנהיגי הדת המסורתיים בקהילה האתיופית

4 חלק ד' – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מבצע משה	___	**א.** תפילה וחידוש הברית בירושלים
2. מבצע שלמה	___	**ב.** זכר למי שנספו בדרך לישראל
3. טקס הסיגד	___	**ג.** עלייה חשאית מסודן 1984-1985
4. חוק הסיגד	___	**ד.** 35 מטוסים תוך 36 שעות
5. טקס הזיכרון	___	**ה.** הגדרת החג כחג המדינה

5 חלק ה' – ציר זמן – סדרו לפי הכרונולוגיה

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	מבצע משה - עלייה חשאית 1984-1985
☐	ניסיון עלייה ראשון של יהודי אתיופיה בשנת 1862
☐	יציאה מאתיופיה במסע קשה לכיוון סודן
☐	שהייה ומסע במדבר סודן, בסכנת רעב וחום
☐	קליטה בישראל וציון חג הסיגד מדי שנה
☐	מבצע שלמה - עלייה המונית במטוסים 1991

6 חלק ו' – כתיבה ודיון

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. החוק קבע שהסיגד הוא יום בחירה ולא שבתון לכולם. כתבו טענה בעד ההחלטה וטענה נגדה (3-4 משפטים לכל צד)

2. מה ההבדל בין חג של קהילה לבין חג של מדינה? מה אפשר להרוויח ומה עלול ללכת לאיבוד כשחג קהילתי הופך לחג רשמי?

כרטיס יציאה

מהו מבצע שלמה ומה היה מיוחד בו?

מה קורה בטקס הסיגד בירושלים?

תנו דוגמה אחת להבדל בין חג קהילתי לחג מדינה

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀